

enten ved Uopmærksomhed eller paa anden Maade er indkommet enkelte Bestemmelser, der staae i Strid med det Maal, som Anordningen har sat sig; thi i Præmisserne er det udtalt, at man ikke vil fremtvinge nogen Deeltagelse i Gudsdyrkelse, men at man kun vil holde over sømmelig Orden; men unægteligt, naar her er givet Tilhold, er her strengt taget foreffrevet Evang. Den ærede Rigsdagsmand vil imidlertid maaffee indrømme mig, at hertil ikke er knyttet nogen Straffebestemmelse. Havde det nu været Anordningens Mening at indføre og overholde Evang, maatte dertil have været knyttet Straffebestemmelser. I Anledning af de øvrige Overtrædelser af Loven er der fastsat Mulfter; men ingen Husbond kan blive mulfteret, fordi han ikke tilholder sine Underordnede at søge Kirken; men han vilde maaffee blive mulfteret, hvis han forhindrede dem fra at søge Kirken. Netop fordi jeg troer, at Udvalget virkelig har sat sig det Maal, at fjerne alle Vilkaarligheder i Bestemmelse af Overtrædelser af den nu paatænkte Helligdagsanordning, maa jeg ogsaa for mit Vedkommende tiltræde Fleertallets Forslag, og kan ikke billige det af Mindretallet stillede, der er føiet til med Hensyn til Markarbejde, at der skulde indskydes: „paa Grund af ugunstigt Veirlig uopsætteligt;“ thi der er saa Ting, med Hensyn til hvilke der vil være mere afvigende Mening end denne, saaledes som det er blevet udviklet af Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds. Jeg skal naturligviis ikke her indlade mig i en Ordstrid med ham desangaaende; men jeg skal dog bemærke, at Udtrykket „ugunstigt“ ikke staaer eensbetydende med „slet og daarligt,“ og i det af ham anførte Exempel om Jordens Behandling, der er netop Solskin ugunstigt Veir. Man vilde derfor søres ind paa mangfoldige saadanne Spørgsmaal, og aabne Døren for en saadan Vilkaarlighed, at man allerede af den Grund ikke kan ønske dem bibeholdt. Dette gælder ogsaa om det andet Forslag, som gaar ud paa, at derefter den Passus: „samt til Skibes Losning og Ladning“ udgaaer, og i dens Sted skulde sættes: „samt til Losning og Ladning saavel af Dampskibe som af Skibe, der ere nødsagede til at løse eller lade paa aaben Rhed, hvor

Saadant kun kan finde Sted ved godt Veir og gunstig Wind.“ Jeg kan saameget roligere gaae ind paa Fleertallets Forslag om al Losning og Ladning, som der i § 3 er en Bestemmelse, der forbyder enhver Kjørsel med Arbeidsvogne, og den Forstyrrelse, der kan fremkomme ved Skibes Losning, bliver, naar den ikke understøttes af Kjørsel, saa ubetydelig, at man aldeles ikke behøver at frygte for, at den skal indvirke forstyrrende paa Gudstjenesten.

J. Petersen: Jeg maa beklage at jeg endnu en Gang maa gjentage, hvad jeg allerede strax bemærkede; naar jeg ikke kan tage det Endringsforslag tilbage, som jeg har tilladt mig at stille, og den ærede Ordfører sagde, at jeg havde stillet det i min personlige Interesse, saa maa jeg modstige ham, da dette langtfra er Tilfældet. Jeg har sagt, at jeg troer, at den offentlige Mening skal være Overtrædernes Dommer, og at der burde tilføies en Bestemmelse, saaledes at Politimyndigheden slet ikke behøvede at blande sig heri. Den bestaaende Lov er saaledes, som jeg vil tilstaae, at jeg neppe vilde have været med at give den; men ophæver manden nu, da den har faaet Indgang i Folket, saa nedbrydes tillige Sandsen for det Sømmelige. Det er ikke rigtigt, naar vi sige, at man ligesaagodt skal kunne arbejde om Søndagen som om Søguedagen, og at sende en saadan Lov ud i Folket. Jeg troer at kunne her nærmest anvende de Ord, som Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Kreds (J. A. Hansen) brugte, at man ikke skal lede sin Næste i Friskelse. Jeg troer, at den Gjørige, som med saa Folk og saa Heste vil drage et stort Udbytte af sin Eiendom, vil netop paa den arbejdende Classes Beføstning kunne berige sig, hvilket vil forarge Flere, saa det kan blive ganske almindeligt; men dette anseer jeg ikke for ønskeligt og derfor vil jeg ikke stemme for en saadan Lov, som giver en saadan Frihed. Jeg hører vistnok ikke til dem, der ønske, at Gudsdyrkelsen skal fremtvinges, men jeg kan ligesaaletid her anerkjende Anvendelsen af den Sætning, at Lediggang er Roden til alt Ondt; thi den, som gaar ledig for at holde Søndagen hellig, er ikke mindre Christen end den, som arbejder uophørligt. Jeg troer, at det er godt, at man har en Dag fri, som